

Kasabanın birinde, bir deniz feneri çakıyor

Özellikle çocukların çok sevdiği, gizem dolu polisiyelerin yazarı Yeşim Armutak'la, yeni romanı "Baykuş Yemini" üzerine bir söyleşi

MEHMET ERKURT

Uzaklarda bir yerde... Ya da hemen yakınlarda, sıradan bir kasaba burası. Şehrin biraz dışında da olabilir, çok az içinde de. Kıyısında dalgaları kabaran denizin öyküleri, daha ziyade hangi diyarın sesini ve yankılarını taşır, çok belli değil, çok önemli de değil. Mekânın huzuru ve sessiz gizemi, küçüklüğü ve kendine yeterliliği, adsızlığı ve markalardan arınmışlığı, öyküsüne bire bir uyan bir tiyatro dekoru gibi. Çünkü elimizde, olayları, karakterleri ve mekânlarıyla; 90'ların evde geçen sıcak cumartesi sabahlarını vazgeçilmez kılan televizyon filmleri kadar sürükleyici bir polisiye roman duruyor. Yeşim Armutak'ın epeydir beklenen kitabı, "Baykuş Yemini"; adı kadar çekici, Sedat Girgin'in resimlediği kapağa yararış biçimde merak uyandırıcı.

Bu sıradan kasabada, çalışan tarihi bir eser büyük yankı uyandırır. Dedektif hikâyelerine ve çizgi romanlara meraklı Pi ve Siyam, söz konusu hırsızlığın sırrını çözmeye ve deniz fenerinde yaşayan arkadaşları Jul'un, -rastlantıdan mıdır bilinmez- o sırada dikkatlerini çekmeye başlayan tuhaf davranışlarına anlam vermeye çalışırlar. Yeşim Armutak'la, yeni romanı üzerine konuştuk.

GERİLİM DOLU BİR POLİSİYE

Öncelikle yeni kitabınız "Baykuş Yemini" hayırlı olsun! Polisiye-macera yazarı olarak tanıyor sizi çocuklar. Ama "Baykuş Yemini" için psikolojik gerilim dozu yüksek bir polisiye diyebilir miyiz?

Teşekkür ederim. Evet, söyleyebiliriz. Polisiye olaylar, özellikle suç yönünden incelendiğinde derin bir psikolojik temel içerirler. Benim çok sevdiğim polisiye romanların çoğu da psikolojik bir hatta sahiptir. Polisiyeye yoğun psikoloji karışınca, sanırım psikolojik gerilime doğru yaklaşmasına neden oluyor. "Baykuş Yemini" de bu yolla doğmuş bir bebek diyebiliriz.

Polisiye düğümü atmak başlı başına

zor bir iş; üstüne bir de psikolojik yönü ağır basan bir roman yazmak... Nasıl bir hazırlık yaptınız "Baykuş Yemini" için?

"Baykuş Yemini", benim deniz fenerlerine, serüvenlere ve psikolojiye düşkünlüğümün birleşmesi sonucu ortaya çıktı. Kitabın sonunu açık etmemek için fazla detay veremeyeceğim, ama genel olarak söylemem gerekirse, özellikle psikoloji konusunda çok okudum.

Evet, dikkat ediyorum da, romanlarınızdaki sırlar hep ilgi çekici bir figürde düğümleniyor. Az önce dediğiniz gibi, "Baykuş Yemini"nde de bir deniz fenerini kullanmışsınız...

Deniz feneri benim için büyüleyici, merak uyandırıcı ve birçok gizi barındırdığına inandığım davetkar bir figür. "Baykuş Yemini"ni yazmaya başlamadan önce, aklımda hikâye değil, sadece yazacaklarımın deniz fenerinde geçmesini istediğim vardı. Belki de benim için baş kahraman Deniz Feneri'ydi.

Romanın kahramanları Pi ve Siyam, dedektif hikâyelerine meraklı iki yakın arkadaş. Dostluk da sanki romanınızın lokomotiflerinden

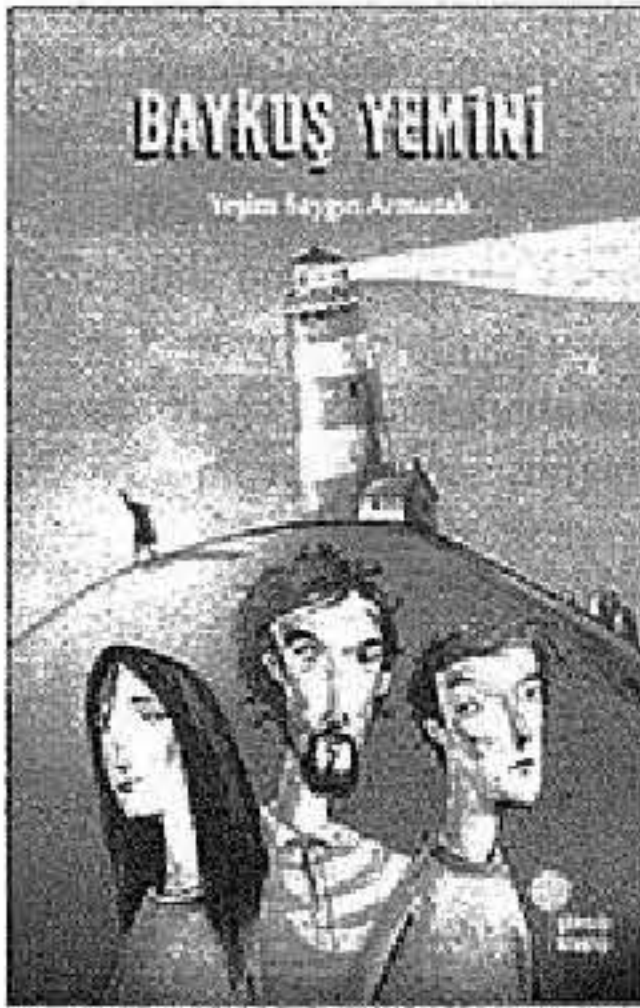
biri, yanılıyor muyum?

Tüm romanlarımda dostluk, lokomotif olarak görülebilir. Bu biraz da benim hayalini kurduğum hayat özlemiyle ilgili. Birbirini anlayan, yargılamayan, her şekilde diğerinin yanında durmayı başarabilen, ortak anıların getirdiği ortak gülümseyişlere sahip insanlar. İleride yazacağım kitaplarda da bu gelenek bozulmayacaktır.

ARTIK YETİŞKİNLER İÇİN YAZ DIYORLAR!

Polisiye çok okunduğu halde, nedense hep edebiyatın üvey evladı muamelesi görmüştür. Ülkemizde çocuk edebiyatının da zaman zaman küçümsendiğini düşünürsek, romancı olarak riskli bir seçim yaptığımızı söyleyebilir miyiz?

Yeşim Saygın Armutak

Baykuş Yemini, Yeşim Saygın Armutak, Güneşli Kitaplığı, 164 s.

Kesinlikle haklısınız. Tanıdıklarım bana hep söylediği bir şey var; "Artık yetişkinler için yazsana!" Sanki çocuk kitabı yazmak bir staj süresiymiş, ben de gerekli süreyi tamamlamışım, artık daha zor olan yetişkin kitaplarını yazabilirdim gibi bir düşünceye sahipler. Beni güldüren, ama bir o kadar da trajik bir bakış açısı. Çocukları birey olarak görmeyen, duygularını, düşüncelerini, eylemlerini ve seçimlerini ciddiye almayan, "çocuktur, anlamaz," diye düşünen zihniyetin yansımaları bu. Böyle bir bakış açısının, çocuk kitapları olarak düşündüğü ya da aklında canlandırdığı; çocuğa, "şunu yap iyi, bunu yapma kötü," diye parmak sallayan, edebiyattan yoksun, çocuğun zekâsını küçümseyen kitaplar. Aynı şekilde; polisiyeler yakın döneme kadar, alt raf kitabı olarak görülen ve dışlanan bir türdü. Neyse ki bu anlayış yavaş yavaş kırılıyor. Benim her ikisini de seçerek risk aldığım düşünülebilir. Oysa ben yetişkin olarak

hem gerçek çocuk edebiyatından -çoğu küçük yaşta insan değil, okuyucu olarak gören; edebiyatın benzersiz lezzetini çocuğa sunan ve tatmasını sağlayan- hem de polisiye edebiyatın beynimizi labirentlerle dolu sokaklarda gezdirmesinden vazgeçemiyorum. Seçimim riskli görülüyorsa, bir de bunlarla tanışma şansı olmamış insanların yaşamındaki yüzde yüz riske bakın. Çünkü yüzde yüz mahrumiyet ve yaşam yoksulluğu içindir.

Çocukları etkileyen bir polisiye macera yazarı olarak, sizi çocukluğunuzda en çok etkileyen kitap neydi? Bir polisiye miydi?

Çocukken en sevdiğim kitap "Peter Pan"dı. O zamanlar daha çok Peter Pan'ın kendine olan güveni, hınzırlığı ve serüvenperestliği beni çekiyordu. Büyümek istememekte direnmesinin nedenleriniyse, daha ileri yaşlarda anladım ve onu bir kez daha sevdim.